

วารสาร

อิเล็กทรอนิกส์

OJED, Vol.9, No.3, 2014, pp. 144-155

OJED

An Online Journal of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

สภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

A STUDY OF THE STATE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT OF SCHOOLS WITH HIGH
SCORES IN ENGLISH SUBJECTS AS PART OF THE ORDINARY NATIONAL EDUCATIONAL
TEST (O-NET) FOR GRADE 6 UNDER PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATION SERVICE

OFFICE AREA 2

นางสาวปัทม์ ไกรวิญญู *

Pah Kraiwin

ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล **

Asst. Prof. Nantarat Charoenkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้รับผิดชอบในการจัดการความรู้ของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมของการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ และค่าทั้งหมดนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้และการตรวจสอบข้อมูล ด้านการสร้างความรู้ ด้านการจัดเก็บความรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการวิเคราะห์และการทำเหมืองความรู้ และด้านการถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีจุดเด่นและมีการปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

* นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์วิทยา การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: pahkrai@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชา บริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Nantarat.C@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The objective of this research was to study the state of knowledge management in schools with high scores according to the Ordinary National Educational Test in primary 6 of the subject of English, under primary education service office area 2. The instrument used in this research was a questionnaire for the school's knowledge management employees, including administrators and teachers.

The results of this study revealed that 1) the state of knowledge management in schools with high scores according to the Ordinary National Educational Test in primary 6 of English subject; under primary education service, office area 2 has a high rate of procession. 2) The knowledge management's status ranking from the highest to lowest average appears to show that knowledge application and review of information has the highest average score, followed by knowledge construction, knowledge storing, knowledge acquisition, knowledge analysis, and lastly knowledge sharing, of which every group had a high procession rate. The most dominant group, with the most procession, was the knowledge sharing process under the fields of international language.

คำสำคัญ: สภากาการจัดการความรู้/รายวิชาภาษาอังกฤษ/การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน

KEYWORDS: A STUDY OF THE STATE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT/ENGLISH SUBJECT/ THE ORDINARY NATIONAL EDUCATIONAL TEST (O-NET)

บทนำ

ในปัจจุบันศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยและโลกกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งผลสืบเนื่องมาจากการที่โลกกำลังตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการกระทำกิจกรรม การเรียนรู้ ตลอดจนการดำเนินชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) กล่าวว่า “เพื่อพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ รับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นำไปสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึ่งประสงค์” อีกทั้งแนวคิดของสังคมฐานความรู้ ยังสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีวิสัยทัศน์คือ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยกรอบแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษา ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และสุดท้ายคือพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ปัจจัยเหล่านี้โดยเฉพาะการพัฒนาการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ จะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการจัดการความรู้ในองค์กรที่ดีย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และคุณภาพของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) ระบุว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ของท้องถิ่นทั้งจากผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน และจัดให้มีการวิจัยเชิง ประจักษ์ของชุมชน การจัดการองค์ความรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบโดยมุ่งยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชน และการจัดการความรู้ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการดำเนินธุรกิจที่ให้เกิด ประโยชน์ตอบแทนคืนสู่สังคมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกระตุ้นชุมชนและภาคประชาสังคมร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ของภาครัฐ และส่งเสริมให้ชุมชนสามารถเชื่อมโยงทิศทางการพัฒนากับบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนุภูมิภาค อาเซียน และโลก

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2546) ระบุในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 11 ว่า “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้องรับข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมา ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ ร่วมกันทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราช กฤษฎีกานี้” ดังนั้นการจัดการความรู้จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้หน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ขับเคลื่อนเข้าสู่ทบทวนปฏิบัติ ดังกล่าว ทำให้การจัดการความรู้เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา

Marquardt (2011) ระบุว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สถานที่ที่ทุกคนสามารถขยายศักยภาพของตนเอง องค์การที่มีบรรยากาศของการเรียนรู้รายบุคคลและกลุ่ม มีการสอนของตนเองให้มีความกระตือรือร้นเพื่อช่วยให้เข้าใจในสรรพสิ่ง ขณะเดียวกันทุกคนก็ช่วยให้องค์กรจากความผิดพลาดให้เกิดเป็นความสำเร็จ ซึ่งเป็นผลให้ทุกคนตระหนักในความเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ร่วมกัน และปรับตัวเข้าหากันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ไว้ 5 ข้อ ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนองค์การ (Organization Transformation), การเพิ่มอำนาจสมิทธิขององค์การ(People Empowerment), การจัดการความรู้(Knowledge Management), การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (Technology Application) และพลวัตการเรียนรู้ (Learning Dynamics) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมฐานความรู้ การจะเป็นสังคมฐานความรู้ได้นั้นต้องเริ่มมาจากภายในองค์กร โดยเริ่มจากจะต้องเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ให้ได้เสียก่อน การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่ดีจะส่งผลต่อคุณภาพของบุคลากร และนำไปสู่คุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของตัวนักเรียนในที่สุด ซึ่งการจัดการความรู้ในองค์กรทางการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้น เพราะสถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญ คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของคนในสังคมทุกระดับ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่จากการค้นพบองค์กรต้องสูญเสียความรู้ไปพร้อม ๆ การที่บุคลากรลาออกหรือเกษียณอายุราชการอันส่งผลกระทบต่อความดำเนิน การขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง จากแนวคิดที่มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มากแต่เพียงอย่างเดียวไม่พอเพียง จำเป็นต้องให้องค์กรได้เรียนรู้ด้วย กรมการปกครอง (2556) ดังนั้นบุคลากรในสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมได้ทุกเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ โดยจำเป็นต้องนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้ในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550)

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2555) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ของการทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียน ป.6, ม.3 และ ม.6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าเพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ, เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินผลการเรียนของผู้ที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ใช้เป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อนำผลการสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 (2555) ได้รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในปีการศึกษา 2552-2554 วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศต่ำที่สุดจาก 8 วิชา และเป็นวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับที่ 7 ในปีการศึกษา 2555 ทั้งนี้เหตุผลที่คะแนนเฉลี่ยระดับ ประเทศวิชาภาษาอังกฤษในปีการศึกษา 2555 ไม่ได้ต่ำเป็นอันดับสุดท้ายเหมือนปีที่ผ่านมาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษระดับประเทศสูงขึ้น แต่เป็นเพราะคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ระดับประเทศลดลง ซึ่งโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั้ง 98 โรงเรียนในจังหวัด ปทุมธานี เขต 2 ได้เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6) พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษเป็นคะแนนเฉลี่ยวิชาที่ต่ำเช่นเดียวกัน โดยคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของวิชาภาษาอังกฤษระหว่างปีการศึกษา 2552 - 2555 ระดับประเทศคือ 38.37 และคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของวิชาเดียวกัน ในจังหวัด ปทุมธานี เขต 2 อยู่ที่ 28.76 ในขณะที่โรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไม่เกินอันดับที่ 10 ในวิชาภาษาอังกฤษ ของจังหวัดปทุมธานี เขต 2 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2555 นั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 84.73

จากความเป็นมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและการจัดการความรู้ในองค์กรเป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนต่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนในองค์กรนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนาารร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา เมื่อบุคลากรมีประสิทธิภาพ ซึ่งนั่นหมายถึง

ครูย่อมส่งผลในทิศทางเดียวกันสู่ตัวผู้เรียน ทั้งในรูปธรรมและนามธรรม และจากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากสถิติย้อนหลัง 4 ปีของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานในรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยโรงเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดติดต่อกัน 1 ใน 10 เป็นระยะเวลา 4 ปีติดต่อกัน พบว่ามีจำนวน 5 โรงเรียน จากโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ทั้งหมด 98 โรงเรียน โรงเรียนทั้ง 5 โรงเรียนที่ติดต่อกัน พบว่ามีแนวทางการบริหารและมี

การจัดการความรู้ในโรงเรียน และจากการศึกษาข้อมูลจาก ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “สภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2” เนื่องจากประเด็นดังกล่าวมาข้างต้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารเพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ในสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการความรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานการวิจัย ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 โรงเรียนโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1) สภาพการดำเนินการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ซึ่งใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ส่วนของปัญหาการดำเนินการจัดการความรู้ในสถานศึกษาและแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สรุปข้อมูลโดยใช้ความเรียง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการความรู้ ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยจะแจ้งผู้บริหารจำนวน 10 คน และครูที่สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คน จาก 5 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนธัญวิทย์ โรงเรียนนิภา โรงเรียนแย้มสะอาดรังสิต โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต และโรงเรียนโชคชัยรังสิต โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม 40 ชุด

ขั้นตอนการดำเนินการประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. นำรายชื่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 มาเป็นข้อมูลเพื่อหารายชื่อโดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์คือโรงเรียนที่คะแนนเฉลี่ย O-net ระดับชั้น ป.6 วิชาภาษาอังกฤษ ที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ติดต่อกันเป็นเวลา 4 ปี เป็นกลุ่มประชากร แล้วคัดเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียนที่อยู่ในอันดับสูงสุดตามลำดับ

2. ขอรายชื่อผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจากต้นสังกัด หรือดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของโรงเรียน

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 3.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยกร่างกรอบแนวคิดเพื่อสร้างเครื่องมือ 3.2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 3.3) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ 3.4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม 3.5) เก็บรวบรวมข้อมูล 3.6) รวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดการจัดการความรู้ของ Marquardt (2011) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) การแสวงหาความรู้ 2) การสร้างองค์ความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ 4) การวิเคราะห์และการทำเหมืองความรู้ 5) การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ 6) การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบ

ความรู้ ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน และมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูที่เป็นกลุ่มประชากรของการวิจัยมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาสูงสุด ความรับผิดชอบด้านการจัดการความรู้ และโรงเรียนที่สังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพในการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 75 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended) จำนวน 2 ข้อ

ผลการวิจัย

การสรุปผลการศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งกลับรวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24 สำหรับอายุส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 12 คน เป็นร้อยละ 35 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 20-30 ปีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29 ช่วงอายุ 31-40 ปีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21 และน้อยที่สุดเป็นช่วงอายุ 51-60 ปีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ซึ่งมีระดับวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมาคือระดับปริญญาโทจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29 น้อยที่สุดคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ในส่วนของตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นเป็นครูผู้สอนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76 และน้อยที่สุดเป็นผู้บริหาร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24 การมีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่เป็นเป็นเวลา 6-10 ปีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาเป็นน้อยกว่า 3 ปีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24 เวลามากกว่า 15 ปีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 21 เวลา 3-5 ปีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และเวลา 11-15 ปีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ตามลำดับ ส่วนน้อยที่สุดไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และมีหน้าที่รับผิดชอบส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาเป็นหัวหน้าทีมการจัดการความรู้จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และน้อยที่สุดเป็นผู้อำนวยการจัดการความรู้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ส่วนกรรมการจัดการความรู้และเลขานุการการจัดการความรู้ไม่มี

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

ส่วนที่ 1 สภาพการบริหารด้านการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวมทั้งหมดของคะแนนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนมีเวทีและเวลาที่เอื้อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.29$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ด้านผู้บริหาร ในภาพรวมทั้งหมดของสภาพการจัดการความรู้สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4 รายการเท่ากัน ($\bar{X} = 4.50$) ดังนี้ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการความรู้ที่ชัดเจน โรงเรียนมีแผนการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์โรงเรียนโรงเรียนมีโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของการจัดการความรู้ โรงเรียนมีความตระหนักว่าความสำเร็จของโรงเรียนเกิดจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงาน ส่วนรายการที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีเวทีและเวลาที่เอื้อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.00$) ด้านครูผู้สอน พบว่าในภาพรวมทั้งหมดของสภาพการจัดการความรู้สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมของสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3 รายการเท่ากัน ($\bar{X} = 3.54$) ได้แก่ โรงเรียนมีเวทีและเวลาที่เอื้อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรสามารถต่อยอดความรู้ในการพัฒนาตนเองระบบงานและหน่วยงาน และบุคลากรมีการใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเพื่อการปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการทำงานได้

ส่วนที่ 2 การจัดการความรู้รายวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในภาพรวมทั้งหมดของคะแนนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมของการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) 2) ภาพรวมการจัดการความรู้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้และการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการสร้างความรู้ ($\bar{X} = 3.86$) ด้านการจัดเก็บความรู้ ($\bar{X} = 3.81$) ด้านการแสวงหาความรู้ ($\bar{X} = 3.76$) ด้านการวิเคราะห์และการทำเหมืองความรู้ ($\bar{X} = 3.67$) และด้านการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ ($\bar{X} = 3.62$)ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่าทั้ง 6 ด้านสรุปได้ดังนี้ 1) ภาพรวมของการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้ระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

จุดเด่นของการจัดการความรู้ในโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน มีดังต่อไปนี้ ด้านที่ 1 การแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย 1) จัดอบรมและดูงานตามสถานที่ต่างๆ 2) บุคลากรมีการแสวงหาความรู้โดยการสอบถามจากผู้รู้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ (Expert/Resource Person) ด้านภาษาอังกฤษภายในโรงเรียนมีการสอนภาษาอังกฤษให้ครูโดยชาวต่างชาติ 3) บุคลากรมีการแสวงหาความรู้โดยการสอบถามจากผู้รู้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จากครูเจ้าของภาษาภายในโรงเรียนและ 4) โรงเรียนมีการจัดทำแหล่งข้อมูล ความรู้ด้านภาษา เพื่อให้บุคลากรเข้ามาสืบค้น และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง ด้านที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาอย่างหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ 2) ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง แสวงหาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองจนค้นพบความรู้และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้า จนถึงรู้แจ้ง 3) ให้ครูฝึกและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในชั่วโมงเรียน และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมความรู้ และ 4) ทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ ด้านที่ 3 การจัดเก็บความรู้ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีการจัดทำฐานข้อมูลทำเนียบความเชี่ยวชาญ มีโครงสร้างการจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบทำให้สามารถค้นหาได้อย่างรวดเร็ว ด้วยการเข้ารหัส 2) โรงเรียนมีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบ ที่ชัดเจนว่าหน่วยงานใด ต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความรู้อะไร และจะใช้ความรู้นั้นอย่างไร และ 3) มีการจัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบส่วนกลางที่บุคลากรสามารถเข้าถึงได้ ด้านที่ 4 การวิเคราะห์และการ

ทำเหมือนความรู้ ประกอบด้วย 1) บุคลากรเหมือนข้อมูล มีความรู้รอบด้าน สามารถติดต่อสื่อสารกับทุกฝ่าย และเข้าใจขอบเขตปัญหาแท้จริง 2) บุคลากรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3) บุคลากรมีโครงสร้างเว็บไซต์ให้สามารถบริการผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว และ 4) มีการรวบรวมความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้บุคลากรทุกคนสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้ง่าย ด้านที่ 5 การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ประกอบด้วย 1) บุคลากรมีเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร เช่น อีเมลล์ กระดานข่าว ห้องสนทนาสำหรับการสื่อสารและแบ่งปันความรู้ 2) โรงเรียนมีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) สำหรับการเรียนรู้ของบุคลากร 3) โรงเรียนมีเว็บท่าความรู้ (Knowledge Portal) เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และเรียนรู้ได้อย่างสะดวก 4) มีการนำข้อมูลที่จัดเก็บมาเชื่อมโยง เพื่อนำไปวิเคราะห์และตัดสินใจเรื่องต่างๆ 5) มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น สื่อมัลติมีเดีย และ 6) บุคลากรมีการถอดประสบการณ์จากผู้ที่เป็นตัวอย่งที่ดีในการทำงานให้ออกมาเป็นความรู้จัดแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ และด้านที่ 6 การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริมการทำงานเชิงรุกของบุคลากร และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ 2) ผู้บริหารมีการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรและนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการทำงาน 4) มีการนำบุคลากรที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้ และ 5) บุคลากรมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกนำมาใช้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับการจัดการความรู้ ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ไ้ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 สามารถสรุปได้ทั้ง 6 ด้านดังนี้ ด้านที่ 1 การแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย 1) ศึกษาหาความรู้ใหม่ แก้ไขโดยให้บุคลากรไปเรียนภาษาอังกฤษกับผู้เชี่ยวชาญ และ 2) การอบรมน้อยไป แก้ไขโดยจัดอบรมครูเพิ่มขึ้น ด้านที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แก้ไขโดยเน้นฝึกฝนให้มากขึ้น 2) ครูที่เข้ารับการอบรมไม่ค่อยนำสิ่งที่ได้มาประยุกต์ใช้กับผู้เรียน แก้ไขโดยให้นำมาแลกเปลี่ยนพูดคุยกับครูอื่น เพื่อประยุกต์ใช้ต่อไป และ 3) การสอนหลากหลาย ทำให้เด็กสับสน แก้ไขโดยครูประจำวิชารวมกลุ่มทำสื่อการสอน และสอนไปในทางเดียวกัน ด้านที่ 5 การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้คืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนมีน้อย แก้ไขโดย เพิ่มอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ส่วนด้านที่ 3 การจัดเก็บความรู้ ด้านที่ 4 การวิเคราะห์และการทำเหมือนความรู้ และด้านที่ 6 การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้ ไม่มีปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ไ้ระดับคะแนนสูง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาโดยนำแนวคิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยใช้กรอบแนวคิดของ ของ Marquardt (2011: 124 - 125) ที่ได้จำแนกการจัดการความรู้ไว้ 6 ข้อ คือ 1) การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) 2) การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) 3) การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage) 4) การวิเคราะห์และการทำเหมือนความรู้ (Knowledge Analysis and Data Mining) 5) การโอนถ่ายความรู้และการเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Transfer and Dissemination) 6) การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้ (Knowledge Application and Validation) ซึ่งผลการศึกษา พบว่าทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมของการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษที่ไ้ระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อก็มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ส่วนรายข้อที่มีจุดเด่นและค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งผลการศึกษา พบว่าทั้ง 6 ด้าน ภาพรวม

ของการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่ได้รับระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อก็มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทุกรายการ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ว่า เนื่องจากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติด้านพื้นฐานรายวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับระดับคะแนนสูงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้ง 5 โรงเรียนที่ได้ทำการศึกษานำแนวคิดการจัดการความรู้มาใช้ โดย คำนึงถึงผลที่เกิดกับผู้เรียนให้สามารถเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษได้เข้าใจ และมีความสุขในการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt และ Reynolds (1994) ได้นำเสนอกลยุทธ์ในการสร้างองค์กรแห่งการ เรียนรู้ว่าควรพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เป็นทีม (Develop Team Learning Activities) เพื่อให้การเรียนรู้เป็น ปัจจัยสำคัญของการมีส่วนร่วมในทีมสำหรับแนวทางการแก้ไขในการจัดการความรู้ที่โรงเรียนต้องการคือการได้ เรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนซึ่งการเรียนรู้จากประสบการณ์การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น สถานศึกษา ควรมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเมื่อบุคลากร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในด้านต่างๆสิ่งเหล่านี้จะส่งผลทำให้การ ปฏิบัติของหน่วยงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nonaka and Takeuchi (อ้างถึงใน วิจารย์ พานิช, 2548) ว่าควรสร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเข้มข้นในกลุ่มบุคลากร ดังนั้น การจัดการความรู้ในองค์กรจึงควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความรู้เปิดกว้างในการเรียนรู้โดยเฉพาะ ในกลุ่มของบุคลากรและเมื่อบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ในด้านต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลทำให้การปฏิบัติของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552: 210) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการ จัดการความรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล พบว่า ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน ได้แก่ การสนับสนุนของ ผู้บริหาร ความเข้มแข็งของทีมงานการจัดการความรู้ การมีสิ่งกระตุ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจ การช่วยเหลือของ หน่วยงานภายนอก การวางแผนงานและกิจกรรมการจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียน มีบรรยากาศและสถานที่เอื้อต่อการจัดการความรู้และมีงบประมาณที่เพียงพอ ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เนื่องจากการมีวิสัยทัศน์ด้านการเรียนรู้ที่กว้างไกลจะเป็นตัวส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความรู้ภายใน หน่วยงานเพราะปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Wheelen & Hunger (2004) ได้เสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในองค์กรพบว่า องค์ประกอบ หลักที่สำคัญในการจัดการความรู้ขององค์กรคือ วัฒนธรรมของการใฝ่รู้ ความเชื่อ ทศนคติ การทำงานเป็นทีม (Team Working) พลังร่วม การไว้วางใจ และกระบวนการจัดการความรู้โดยมีกระบวนการ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญที่สุด ดังนั้นหากผู้บริหารของหน่วยงาน ทั้งผู้บริหารระดับสูงระดับกลางและระดับต้นควรมีลักษณะดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรของ หน่วยงานเกิดความรู้สึที่ดีระหว่างตนเองกับผู้บริหาร เพราะความรู้สึที่ดีส่งผลต่อการทำงานร่วมกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ของบุคลากรและบุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการจัดการความรู้สำหรับโรงเรียน ลักษณะสำคัญของบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้ ของโรงเรียนคือบุคลากรควรเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อันจะส่งผลต่อการกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและสามารถ ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายการจัดการความรู้ ได้เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การแสวงหาความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการแสวงหาความรู้โดยการ สอบถามจากผู้รู้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ (Expert/Resource Person) ด้านภาษาอังกฤษภายในโรงเรียน ($\bar{x}$ = 4.03) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการแสวงหาความรู้โดยวิธีการอุปมาน (Inductive Method) คือ รวบรวมข้อเท็จจริงย่อยๆ จากทุกหน่วยหรือบางส่วนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปรวม ($\bar{x}$ = 3.53) ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษภายในโรงเรียนจะสามารถพัฒนาบุคลากรและองค์กรให้มีความรู้

และทักษะกระบวนการในการเรียนรู้และแสวงหาองค์ความรู้ได้อย่างหลากหลายและถูกต้องอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องอย่างยั่งยืนได้ แต่การแสวงหาความรู้โดยวิธีการอุปมาน (Inductive Method) คือรวบรวม ข้อเท็จจริงย่อยๆ จากทุกหน่วยหรือบางส่วนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปรวม ที่ปฏิบัติได้น้อยเนื่องจาก บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้เก็บรวบรวม สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบ การจัดการความรู้ในสถานศึกษา พบว่า การแสวงหาความรู้ มีความสัมพันธ์กับขั้นบ่งชี้ความรู้เพราะจะต้อง สร้างและแสวงหาความรู้ตามที่ได้บ่งชี้ไว้ สอดคล้องกับ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน พบว่า การแสวงหาความรู้ มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีการแสวงหาความรู้ 2) โรงเรียนจัดเตรียมเทคโนโลยีและ แหล่งความรู้สำหรับการแสวงหาความรู้ 3) ครูมีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ อย่างอิสระ

ด้านที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการแสวงหาความรู้โดยการ สอบถามจากผู้รู้ ครูฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมที่ดีได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน ($\bar{x}$ = 4.09) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสกัด (Capturing) ดูดซับ (Absorbing) ความรู้จากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญและ บุคลากรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสกัด (Capturing) ดูดซับ (Absorbing) ความรู้จากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{x}$ = 3.59) ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้รู้และครู สามารถ ฝึกทักษะ ให้ข้อคิด แนวทาง เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ได้ แต่บุคลากรไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วม กิจกรรม สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ใน สถานศึกษา พบว่า การสร้างองค์ความรู้ มีความสัมพันธ์กับขั้นบ่งชี้ความรู้เพราะจะต้องสร้างและแสวงหา ความรู้ตามที่ได้บ่งชี้ไว้ สอดคล้องกับ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการและ ปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน พบว่า การสร้างความรู้ มี 4 ขั้นตอนย่อย คือ 1) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 2) ครูนำความรู้จากประสบการณ์เดิม ผสมกับความรู้ใหม่เพื่อสร้างนวัตกรรม 3) ครูนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอน 4) ครู พัฒนานวัตกรรมให้มีความสมบูรณ์

ด้านที่ 3 การจัดเก็บความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีนโยบายการสื่อสารด้านการ จัดการความรู้ อย่างทั่วถึงและมีการขยายผลเพื่อสร้างคลังความรู้ทุกส่วนงาน ($\bar{x}$ = 3.94) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ มีการจัดทำฐานข้อมูลทำเนียบความเชี่ยวชาญของบุคลากรแต่ละฝ่ายเพื่อความสะดวกและ รวดเร็วในการใช้ความรู้ในแต่ละเรื่อง และมีการนำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาเว็บไซต์ให้ตรงกับความต้องการใช้ งาน และแปลงข้อมูลในเว็บให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม ($\bar{x}$ = 3.65) ทั้งนี้ เนื่องจาก การที่โรงเรียนมีนโยบาย การสื่อสารด้านการจัดการความรู้ อย่างทั่วถึงจะทำให้มีการขยายผลเพื่อสร้างคลังความรู้ทุกส่วนงาน แต่ บุคลากรไม่นำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาข้อมูลในเว็บให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมจึงทำให้การจัดเก็บความรู้ไม่มี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ ในสถานศึกษา พบว่าการนำความรู้เหล่านั้นมาจัดการและเก็บไว้ให้เป็นระบบ เมื่อความรู้ถูกจัดให้เป็นระบบ ก็จะสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็จะง่ายมากขึ้น สอดคล้องกับ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน พบว่า การจัดเก็บความรู้ มี 5 ขั้นตอนย่อย คือ 1) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดเก็บความรู้ในรูปแบบของบล็อก 2) โรงเรียนจัดการประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บความรู้ในรูปของบล็อกแก่ครูในโรงเรียน 3) โรงเรียนจัดเตรียมเทคโนโลยีและสถานที่สำหรับการจัดเก็บความรู้ 4) ครูนำความรู้ไปจัดเก็บในรูปแบบ ต่างๆ 5) โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการจัดเก็บความรู้

ด้านที่ 4 การวิเคราะห์และการทำเหมืองความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{x}$ = 3.88) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรเหมืองข้อมูล มีความรู้รอบด้าน สามารถติดต่อสื่อสารกับทุกฝ่าย และเข้าใจขอบเขตปัญหาแท้จริง ($\bar{x}$ = 3.41) ทั้งนี้ เนื่องจาก ถ้ามีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้จะทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ และถูกต้อง แต่ถ้าบุคลากรเหมืองข้อมูล ไม่มีความรู้รอบด้าน ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับทุกฝ่าย และไม่เข้าใจขอบเขต

ปัญหาแท้จริงจะทำให้เกิดประโยชน์น้อย สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา พบว่า การปรับปรุงเอกสารทุกอย่างจะต้องมีการระดมความคิดเห็น และจัดให้มีการสัมมนาเพื่อให้ได้รูปแบบเอกสารที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการบันทึกและเรียนรู้

ด้านที่ 5 การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารเช่นอีเมลกระดานข่าวห้องสนทนาสำหรับการสื่อสารและแบ่งปันความรู้ ($\bar{x} = 3.82$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและผู้มีประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.41$) ทั้งนี้ เนื่องจากการที่องค์กรมีเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่ทันสมัยจะทำให้การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วแต่ถ้าโรงเรียนไม่มีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและผู้มีประสบการณ์ ก็จะทำให้การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้เกิดความล่าช้า สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา พบว่าการเข้าถึงความรู้ ต้องจัดให้มีระบบที่จะเข้าถึงความรู้ได้ง่าย การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต้องจัดทำเล็บบล็อกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ง่าย การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายความรู้ จัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานอย่างเพียงพอ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ กำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และสามารถปฏิบัติตามได้ การปฏิบัติตามแต่ละขั้นตอน ให้สร้างความเข้าใจในรูปแบบการจัดการความรู้ เพื่อให้ครูและบุคลากรตระหนักและสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนการจัดการความรู้ สอดคล้องกับ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) โรงเรียนจัดเตรียมเทคโนโลยีและสถานที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ด้านที่ 6 การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริมการทำงานเชิงรุกของบุคลากร และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ ($\bar{x} = 4.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคลากรมีการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาหน่วยงาน องค์กร จนได้รับรางวัลระดับประเทศ และโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลก่อนการนำไปประยุกต์ใช้ ($\bar{x} = 3.68$) ทั้งนี้ เนื่องจาก หากผู้บริหารมีการกระตุ้นส่งเสริมการทำงานเชิงรุกของบุคลากร และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จากข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่จะทำให้การประยุกต์ใช้และการตรวจสอบความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่บุคลากรไม่ค่อยมีการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาหน่วยงาน องค์กร จนได้รับรางวัลระดับประเทศ และโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลก่อนการนำไปประยุกต์ใช้ ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ข้อมูลเสนอแนะว่า ต้องจัดทำแผนการความรู้ทุกปี เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพและความต้องการที่เป็นปัจจุบัน ต้องมีการบันทึกรายละเอียดในความรู้นั้นไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาและแยกเป็นสัดส่วนสอดคล้องกับ จารุวรรณ ฤทธิเพชร (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ของโรงเรียน พบว่า การใช้ประโยชน์จากความรู้ มี 4 ขั้นตอนย่อย คือ 1) โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้ประโยชน์จากความรู้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ครูนำความรู้และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 3) ครูปรับปรุงความรู้และนวัตกรรมอยู่เสมอ 4) ครูนำความรู้และนวัตกรรมไปเผยแพร่/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/จัดเก็บ

ด้านการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งภาพรวมทั้งประเทศมีคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โรงเรียนจึงมุ่งพัฒนาโดยนำผู้เชี่ยวชาญ (Expert/Resource Person) ด้านภาษาอังกฤษทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาให้ความรู้และฝึกทักษะด้านภาษาให้กับนักเรียนและบุคลากร โดยโรงเรียนมีการจัดทำรายชื่อแหล่งความรู้ / ฐานข้อมูล / ฐานความรู้ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี สมมิตร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นโยบายของการใช้ผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานเป็นส่วนหนึ่งของการคัดเลือกบุคคลเข้ามหาวิทยาลัย ส่งผลกระทบให้ครูมีพฤติกรรม

การใช้แบบเรียน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ก่อนและหลังการสอบระดับชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และการติดตามและการประเมินผลการจัดการความรู้จะส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร นอกจากนี้ ในส่วนของปัญหาในการดำเนินการจัดการความรู้ได้สรุปไว้ว่า ด้านการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย ต้องการ ศึกษาหาความรู้ใหม่ การอบรมน้อยไป แก้ไขโดยให้บุคลากรไปเรียนภาษาอังกฤษกับผู้เชี่ยวชาญ และจัดอบรม ครูเพิ่มขึ้น ด้านการสร้างองค์ความรู้ ประกอบด้วย ผู้เรียนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ครูที่เข้ารับการอบรม ไม่ค่อยนำสิ่งที่ได้มาประยุกต์ใช้กับผู้เรียนแก้ไขโดยเน้นฝึกฝนให้มากขึ้น และให้นำมาแลกเปลี่ยนพูดคุยกับครู อื่น เพื่อประยุกต์ใช้ต่อไป และและ)การสอนหลากหลาย ทำให้เด็กสับสน แก้ไขโดยครูประจำวิชารวมกลุ่มทำ สื่อการสอน และสอนไปในทางเดียวกัน ด้านการถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้คืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการ เรียนการสอนมีน้อย แก้ไขโดย เพิ่มอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ ชลธิชา โตลาภ (2552) ที่ได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้นในการดำเนินการจัดการความรู้ของ โรงเรียนจึงควรเริ่มต้นจากจากสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตลอดจนการตระหนักถึง ความสำคัญของประโยชน์ของการจัดการความรู้ที่มีต่อการพัฒนาคนพัฒนางานและพัฒนาโรงเรียนได้อย่าง แท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า ในภาพรวมทั้งหมดของคะแนนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับคะแนนสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ที่สรุปว่า ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่ามีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีเวทีและเวลาที่เอื้อให้บุคลากร ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ นั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโดยให้โรงเรียนจัดเวที และเวลาที่เอื้อให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น จัดห้องสำหรับให้กลุ่มคนที่มี ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกันมารวมตัวกันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมสร้าง ความเข้าใจหรือพัฒนาแนวปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการถ่ายโอนและ เผยแพร่ความรู้ โรงเรียนควรจัดให้มีเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ และ มีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและผู้มีประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ องค์กรควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ควรจัดหาให้เพียงพอ เช่น กระดานสำหรับ เขียน คอมพิวเตอร์สำหรับการสรุปและจัดเก็บความรู้รวมถึงการแบ่งปัน (Share) หรือการส่งต่อข้อมูล การ กำหนดเป้าหมายการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชัดเจนและสัมพันธ์กับเป้าหมายของหน่วยงาน การสร้าง ผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การสร้างเครือข่ายของผู้มีความรู้จากการปฏิบัติ (Human Networks) การกำหนดวิธีการ แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เหมาะกับวัฒนธรรมองค์กร และสร้างแรงจูงใจที่สนับสนุนการแบ่งปันและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1) ควรมีการศึกษาระบบการจัดการความรู้สำหรับโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อจะได้มีแนวทางที่ชัดเจน ถึงการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพว่าควรเป็นอย่างไร

2) ควรศึกษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการจัดการความรู้ของโรงเรียน เช่น การ เรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การอบรมผ่านเว็บ (Web-Based Training) ระบบฐานข้อมูลโดยให้มีการ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบสามารถใช้และเข้าถึงได้ง่าย

3) ควรศึกษาระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับโรงเรียน เนื่องจากมีกิจกรรมมากมายซึ่งแต่ละ รูปแบบมีข้อดีและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้ทราบแนวทางการดำเนินการในแต่ละ

กิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนทำให้เกิดความสะดวกต่อการนำกิจกรรมต่างๆไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ด้านการถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ โรงเรียนควรจัดให้มีเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ และมีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและผู้มีประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กริชเพชร โสภภาพ. (2552). *การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองยางห้วยสะแบกอำเภอลำทะเมนชัยจังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

กรมการปกครอง. (2556). *การจัดการความรู้คืออะไร*. สืบค้นวันที่ 14 สิงหาคม 2556, จาก http://iad.dopa.go.th/km/km_des.html#km1 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.สำนักงาน. (2546). *คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: สิริบุตรการพิมพ์.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงาน (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

จารุวรรณ ฤทธิเพชร. (2552). *กระบวนการและปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จของการจัดการความรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล : การศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิชา ไตรลาภ. (2552). *การศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

วันดี สมมิตร. (2552). *ผลกระทบของการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2548). *องค์การจัดการและการเรียนรู้*. สืบค้นวันที่ 14 สิงหาคม 2556, จาก http://www.kmi.or.th/autopage/show_page.php?h=13&s_id=19&d_id=19

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2555). *การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นวันที่ 14 สิงหาคม 2556, จาก <http://www.niets.or.th/>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. (2555). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.

ภาษาอังกฤษ

Marquardt, M. J. (2011). *Building the Learning Organization: Mastering the 5 element for corporate learning*. Palo Alto: Davies-Black.

Marquardt, M. J. & Reynolds. (1994). *The Global Learning Organization*. New York : IRWIN.

Nonaka, I. & Takeuchi, H. (2004). *Hitotsubashi on knowledge management*. Singapore: John Wiley & Sons (Asia).

Wheelen, T.L. & Hunger, D.J. (2004). *Essentials of strategic management* Pearson. New Jersey: Prentice Hall.